

DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația  
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cl. regulamentului de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

# Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de  
Publicații al Trib. Târnava-Mică  
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 1000 Lei  
Pe 6 luni . . . 600 Lei  
Pentru străinătate 2000 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

## Sa 'nvățăm dela tovarășii roșii!

1. Nemuritorul Vicar al Domnului, Papa Plus XI, vorbind odată cu cardinalul Liénard, episcop de Lille, despre bolșevici, i-a zis pomenitului purpurat: „Și, cu toate acestea, oamenii ăștia au un ideal; sunt străbătuți de el; știu, la caz de lipsă, să sufere pentru el, și chiar să-și pună viața pentru a-l apăra. Asta însă înseamnă forță”. — Cunosătorii într'ale trecutului partidului comunist știu prea bine că așa este: membrii acestui partid au înțeles să jertfească, și să se jertfească, fără precupețire, pentru isbânda gândului ce i-a înmănușiat. De altfel această ealea oricărui triumf: iubirea unui ideal, până la suprema jertfă. Cu saduchel comozi, veșnic îngrijați de-un singur lucru: să le fie cât mai pline jitnițele și buzunarele, și să poată huzuri și mistui cât mai netulburați, nuse ajunge la biruință. Ba nu se păstrează nici ceeace s'a câștigat de înaintași vrednici.

2. Cârnuirea roșie urmărește cu luare aminte tot ce se petrece în „familie”, răsplătind elementele de valoare după cuvânt. Așa se face că un fost mecanic a putut deveni mareșalul Vorosilov; doi foști țărani în trecutul război mondial au ajuns în actuala uriașă măsurare de forțe mareșalii Timoșcenko și Jucov. Și alții la fel. Rezultatul îl vedem: Trupele sovietice au fugărit armatele teutonice dela Stalingrad la Budapesta. Pe vremea țarilor, cu atâția conducători de oștiri proprietari de epoleți și fireturi aurite, s'a întâmplat ceeace se știe. Ca bunăoară în 1877, când Domnitorul Carol al Românilor e chemat telegrafic să treacă Dunărea pe unde-i place și să vie într'ajutor trupelor marelui duce Nicolae și a generalilor Krylov și Skobelev, cari fuseseră înfrânți la Eski-Zagra, la Pleuna, la Grivița și în alte puncte. Ce s'a făcut apoi când comanda supremă a trupelor româno-ruse a trecut la Domnitorul Românii, e lucru știut de o lume întreagă. (Vlădicii români ortodocși de azi era bine și demn să fie lămurit pe Alexie al Leningradului cum au ajuns Românii la independență). Dar dacă țarii împărțiau demnitățile militare după capricii, după șopoteli interesate și, de atâtea ori, după propteli de fuste, cum era să nu se resimtă o asemenea păcătoșenie? — În Biserică, dacă s'ar purcede la fel, s'ar întâmpla la fel.

3. Comuniștii ruși au curajul autocriticii. Adecă, după o vorbă a d. D. D. Roșca, „curajul moral de a-și recunoaște franc greșelile de metodă și de tact”. Și, firește, după aceea îndrăzneala de a îndrepta greșelile săvârșite la început. Așa au făcut, bunăoară, în ceeace privește colectivizarea exploatării agricole. Stalin nu-i omul care să țină seamă, în chip servil, de litera unei doctrine. — Mutatis mutandis, așa gândia și Sf. Pavel când scria că: Litera ucide. Așezămintele-mumli și fostle

## Perspectivile umanității

de GH. BULGAR

Considerațiile care vor să anticipe asupra evoluției evenimentelor europene, la anumite ocazii anuale când, de obicei se face un bilanț al situației, ar păcătuși în momentul de față nu prin temeritate, nici prin orgoliul vizionarului, ci prin lipsa de comprehensiune a turburării spiritelor biciuite de toate încercările unui războiu greu și lung.

Toți bănuim că acest conflict a pus la încercare oameni și națiuni, și a îndoliat deopotrivă pe luptători și pe apărătorii cauzei naționale. — Dincolo de uriașa sfortare a omului preocupat de soarta sa, și de aceea a țării sale, stă, ca un miraj de lumină, credința în biruință, dorul păcii drepte, bucuria prosperității sociale.

Niciodată poate resursele spirituale și materiale ale Europei n'au fost golite mai aproape de epuizare. În locul lor au rămas doar vii speranțele unei umanități care cunoaște din proprie experiență capriciul destinului. O umanitate care-și mărturisește un

sunt obiecte de muzeu, nu realități vii. Cât de mulțumitori trebuie să fim noi uniții că ne aflăm în Biserică vie a lui Hristos!

4. Să nu ne înșelăm însă: A fi viu nu înseamnă a-ți întoarce cofocul cum bate vântul. Nici paiața, nici manechinul nu-s ideale de râvnit. Tactică, metodă, amănunt practic e una. Principii stabile e alta. La principii, odată bine înțelese, trebuie ținut neschimbat și fără șovăială. Părintele bolșevismului, Lenin, într'asta — în nestrămutată consecvență pe calea principiilor adoptate — e de admirație. Cuvântul său: „O politică de principii este singura politică justă” e arhicunoscut în lumea bolșevică. Mai ales dela 28 Ianuarie 1924 încoace, de când cu portretul moral ce i-a zugrăvit Stalin, dela care știm că Lenin, când era vorba de principii, „fără să se gândească o clipă măcar, trecea de partea principiilor, împotriva majorității partidului. Mai mult încă: Nu-i era frică să se ridice în astfel de cazuri unul împotriva tuturor”. — Noi avem luminoasele principii ale Evangheliei lui Hristos. Ce netrebniți ne-am dovedi dacă, de frica cutiva, ori din motive de interes meschin, ne-am abate dela ele; ori am încerca să le clintim, numai să stăm bine cu te miri ce putere vremelnică. Nădăjdum însă că oricât de mare ar fi, fie primejdia, fie ispita lumescă, atât bisericani cât și credincioși Bisericii noastre, mai bine vor muri luptând sub steagul principiilor creștine cărora s'au închinat ei și părinții de părinți, decât să se lapede de ele, ori să le schimonosească.

Dumitru Neda

crez de creație culturală, dar nu-și înțelege misiunea de a vrea neîncetat progresul spiritualității pe trepte de înaltă desăvârșire morală. — Aceste nădejdi, care nu s'au risipit încă din suflete, încearcă să refacă temeliiile sdruncinate ale conștiinței europene frământată de îndoelile veacului apostat, însângerată de toate ereziile minților așa zise deschizătoare de drumuri noi pentru istoria bătrânului nostru continent.

Apogeul crizei actuale ne îngăduie o privire retrospectivă și una care angajază opinii de anticipare asupra viitorului. — Popoarele s'au prăbușit în catastrofă nu din lipsa de doctrine, nici din cauza spiritului de aventură care clădește utopii imperialiste atunci când împrejurările limitează puterea statelor și a națiunilor la cadre firești de viațuire națională, ci datorită angajării lor în slujba unor idealuri de instăpânire a violenței, înlocuind caritatea prin deslănțuirea urii, dreptatea prin cultul forțelor brutale, virtutea prin exaltarea șovinismului. Adevărurile care au torturat cu neliniște și ca eterne semne de întrebare, dau replică de sânge și foc umanității cam abătută ani și ani de zile dela fagașul unei tradiții milenare. Umanitatea îngropată în lacrimi și tristețe se dăruiește cu frenezie dramei care consumă ultimele rezerve ale spiritului retras în străfunduri de melancolică meditație pe marginea actualității.

Azi nu există fracțiuni care să participe la luptă; nu există privilegiați care să nu simtă de loc neajunsurile războiului. De aceea întreaga umanitate, pe lângă cea uriașă sfortare, privește cu o legitimă neliniște puțința de redresare morală și socială prin care să se asigure viitorul societății și a omului. — În mintea celor ce conduc popoare se urzesc planuri de reabilitare a idealurilor degradate de lozincile revanșei și ale expedițiilor de pedepsire de odinioară. Nasc din neliniștea războiului de azi idei de îndreptare nouă pentru omul de mâine. — Se înlătură treptat din preocupările atât de familiare odinioară cetățeanului tihnit, pasiunea invectivei și a criticei — reacțiunea violentă împotriva încercării de a disciplina viața în comun după anumite norme generale. Suferința a interiorizat pe om și l-a coborât în adâncul reculegerii lângă aspirațiile inimii însetate de adevăr, liniște și dreptate.

Sacrificiile apasă deopotrivă asupra tuturor azi și nu ne gândim că, după această criză va fi un examen trecut, umanitatea va primi soluțiile teoretice ale unei speculații abstracte, încercând să-și croiască nouă cale spre o viață mai bună.

In mod practic și spontan, armonia și echilibrul pot rezulta numai orientând credințele și energia sufletească spre luminile înțelepciunii, care apără conștiința de erezii, conduce rațiunea spre adevăruri eternel valabile; întreține în suflete aprinsă flacăra virtuții creștine. — Gânditorii, cei dintâi virtuțtorii ai unui nou curent de redresare spirituală în Europa, au accentuat cu osebire principii moralității în ordinea politică a Statelor. Sunt nume reprezentative ca Massis, Unamuno, Berdiaeff care arată luminoase perspectivele umanității numai reintroducându-se cultul virtuților morale care aproape sincer pe om de om și restabilesc raporturi între popoare pe baza de înțelegere și bună credință.

1 Ianuarie 1945 deschide cronologic al șaselea an de războiu mondial, fără ca umanitatea să cunoască limitele prăbușirii, nici capătul măcelului actual. Cu resemnare și tristețe nemărturisită, ea înfruntă toate încercările destinului și cuprinsă de nedumerire ridică uneori capul să scruteze zările întunecate ale viitorului. De departe chemarea creștineștilor învățături pătrund că o consolare spre sufletele dornice de liniște și înseninare. — Niciodată poate nostalgia păcii n'a chinuit mai mult gândurile frământate de indoeli și incertitudini. Niciodată, poate, de 1 Ianuarie n'am dorit mai mult să aflăm, ca un miracol al salvării așteptate, ce va aduce anul nou? — Ce nou aspect vor lua evenimentele în Europa războiului acestuia? Sub ce formă va fi lichidat conflictul actual, și care vor fi consecințele imediate ale războiului?

Tuturor întrebărilor de acest fel răspunsul nu poate da decât o deslegare vagă și mai mult aproximativă. Probabil că războiul să nu dureze în tot cursul anului 1945, pacea astfel să fie o realitate împlinită. În fața ei conștiința umanității va resimți încă sguđuirea atâtor greșeli și crime ce-a făcut și dorul ferbinte de liniște și securitate va fi încă multă vreme învăluit în regrete, doliu și remușcare. Sensibilitatea europeană n'a murit; nici virtutea, nici credința creștină în oameni.

De aceea nu credem ca alți mulți preopinienți că omul postbelic are nevoie de o reeducare în spiritul unor noi principii de conviețuire socială. Perspectiva îndreptării umanității nu se confundă cu unele aspirații utopice, nici nu legitimează teorii fără rod practic pentru orientarea dreaptă și sănătoasă a societății europene. Pacea politică și încetarea ostilităților nu e aceeași cu pacea și echilibrul lăuntric al omului. Fără împăcarea omului cu sine, pacea politică nu e decât o ficțiune fără sens, un fapt fără consecințe hotăritoare. — Căci nu se poate reclădi Europa fără concursul spiritual al indivizilor, și nu se poate dura o pace sinceră fără un echilibru interior.

Ordinea morală în societate va trebui să garanteze biruința luptătorilor integrând în valorile culturale ale tradiției europene, efortul generațiilor pacificate după ani de războire grea.

Natura etică a omului va reveni la matca demnității și la râvna constructivă a intelectului purificat de prejudecăți și de teorii fanteziste, menite să scoată de nicăeri piatra filosofală cu putere de a vindeca rănille trecutului și a rezerva numai fericire, pace și prosperitate viitorului...

Odată, în 1945, se va risipi urgia amenințătoare a armelor, iar luptătorii se vor ntoarce acasă ca să arunce gândul negru și temerea permanentă a celor lăsați acolo la plecare. — Multă vreme va mai dăinui tristeța atâtor masacre și amintirea va rămâne vie în cei ce-au dat față cu primejdia morții. Tristețea înseamnă însă coeficient ridicat de *umanitate*, de sensibilitate; amintirea celor îndurate va fi o lecție perpetuă, o mustrare pentru atâtea vinovății ispășite.

Și înainte de a edicta legi de conduită civică, fiecare din noi va recapitula atâtea momente de criză și va năzui spre o mare realizare lăuntrică a personalității sale, revenind la vechile practici de înțelepciune morală — împlinind legile naturii, a demnității creștine, înainte de a ajunge la experiențe degradante și la compromisul faptelor mârșave.

Hugo Grotius notează undeva în „De jure belli et pacis“ că „Legile amuțesc în mijlocul sgomotului armelor; dar numai legile păcii, legile vieții civile și ale tribunalelor publice; nu și legile eterne, care sunt valabile pentru toate împrejurările, adică legile nescrise ale naturii“.

Cu o judecată lucidă, umanitatea, după ce și-a dat întregul concurs la extinderea nenorocirilor pe care singură a trebuit apoi să le suporte, va aprecia la justă valoare necesitatea păcii și datorita sacră de a continua pașnică și muncitoare tradiția de desăvârșire spirituală pe continentul cel mai frământat de neliniște, căutare, și de luptă pentru fericirea omului și a popoarelor.

Perspectivile umanității încă stau sub semnul îndoelnic al surprizelor de război și ele sunt corelate ale sarcinilor pe care și le poate asuma societatea în năzuința ei de a înlătura pricinile conflictelor și a domoli altercațiile politice care succed înfrângerii ca și biruinței în epoca de după războiu. Firește nu e posibil să suprimi răul dintr'odată. E destul lucru să poți să-i vezi intensitatea și să-i *prevezi* consecințele. Actualul conflict a ridicat omenirea până spre apogeul crizei morale și politice, până sus pe culmile suferinții, ca să poată privi în jur mormane de ruine, jocul sinistru al flăcărilor, paloarea stranie a morților. E momentul când fiecare se întreabă: ce-i de făcut?

Din contrastul pronunțat între aspectele oribile ale războiului și liniștea la care aspiră umanitatea, va răsări o învățătură plină de tâlc în care se vor cristaliza datele experienței dramatice prin care am trecut, iar din acestea singuri vom scoate premisele îndreptării viitoare.

**Mesajul Sf. Părinte de Nașterea Domnului.** În cuvântarea de Crăciun din acest an, rostită la radio, Urbi et orbi, Vicarul Domnului a spus și următoarele (după cum transmite corespondentul agenției *Reuter*):

„In vremece armatele sunt încleștate într'o luptă de moarte, oamenii de stat dela

## FOIȚA „UNIRII“

### Sunt Crezuri

*S'aprinde steaua cea din urmă  
In calea ta, drumeț trudit,  
Și rătăcirile îți curmă  
Cu raza ei din infinit.  
Te duci spre casă? Ori îți pare  
Că alte drumuri sunt mai bune?  
— Rătăcitor e fiecare  
Când crezul lui nu are nume.  
Credința'n slava nemurirei,  
In bunătatea ce tresare  
In șoapta sfântă de iubire  
Pentru o gază din cărare;  
Cădelnițarea unui suflet  
Inaltelor țării albastre;  
Și toate câte îți trec prin cuget  
Cu florile grădinei noastre,  
Și tot ce mișcă, ce viază  
In sfera dragostei de frate,  
Și'n sufletul tău însetează  
După cereasca bunătate:  
Sunt crezuri cari te duc acasă,  
Și împlinesc destinul tău,  
Perdeaua nopții când se lasă  
Ușor, fără păreri de rău.*

I. B. Buteni

## Arătările dela Fatima

— Din pastorală de Anul Nou a I. P. S. VALERIU TRAIAN FRENȚIU —

[...] Intreagă sf. Scriptură ne dovedește că războaiele sunt o pedeapsă dela Dumnezeu, pentru păcatele oamenilor. Dar bunul Dumnezeu a voit să ne descopere aceasta și prin arătări anume, de cari a învrednicit pe unele suflete alese și curate, ca să deschidă ochii oamenilor, și să vadă prăpastia către care merg. Una dintre aceste arătări cerești a fost cea dela *Fatima* Portugaliei, care multora le este cunoscută; iar pentru cei cari n'o cunosc, o amintim aci.

În luna Mai 1917, adevărat în timpul războiului trecut, în Portugalia, o țară cu vreo 7 milioane de locuitori, în marginea cea mai apuseană a Europei, Preasfânta Fecioară Maria s'a arătat la trei ciobănași din satul Fatima, anume: Lucia, a șasea odraslă a familiei Dos Santons, de 10 ani, și verișorilor ei, Francisce și Iacinta, cei mai mici dintre 11 copii ai familiei Marto, băiatul de 9 ani, iar fetița de 7; pe când își pășteau cele câteva oi ale părinților lor, prin valea pietroasă, numită „Cova da Iria“.

În ziua de 13 Mai, copiii, cari, aveau obiceiul frumos de a se ruga în fiecare zi „rugăciunea Rozarului sau Mătâniile“, într'amiazi observară pe cer o strălucire neobișnuită, și privind în sus, văzură coborând dinspre soare

o strălucire albă, care se opri înaintea lor, la o înălțime cam de 5 metri dela pământ, o fecioară ca de 16 ani, care începu să vorbească cu ei, spunându-le să nu se teamă, căci le vrea binele.

Patria sa, zicea că este Cerul, și vine să le spună ce trebuie să facă oamenii, ca să înceteze războiul, și să nu mai vină altele. Li îndemnă apoi să se roage în fiecare zi „rugăciunea Rozarului“ și să facă câte o jertfă pentru întoarcerea păcătoșilor; iar în ziua a 13-a din luna viitoare, în același timp, să vină iară aci, și așa să urmeze în 6 luni dupăolaltă, adevărat până în 13 Octomvrie, când va fi ultima arătare. Atunci le va spune cine este, și le va arăta și un semn, pe care să-l vadă mai mulți.

În cele 6 arătări, adevărat dela 13 Mai la 13 Octomvrie 1917, „Fecioara“ — cum o numeau copiii —, le-a spus că „Dumnezeu e peste măsură vătămat de păcatele oamenilor“, și că războiul acela era o pedeapsă pentru fărâdelegi. Dânsa cere ca oamenii să se întoarcă dela căile lor cele rele, și toți: 1. *Să ne rugăm în fiecare zi „rugăciunea Rozarului sau Mătâniile“, să ne căim de păcatele făcute, și să ne luăm fiecare asupra noastră câte un „canon“, pentru întoarcerea păcătoșilor.* 2. Creștinii, cu toate familiile lor, *„să se consfințească „Inimii Sale Neprihănite“.* 3. În prima Sâmbătă din fiecare lună, *„să se cuminece, drept, „facere destul“ pentru tot felul de păcătoși.*

conducere se complac în reuniuni, discuții și argumente asupra cărora ar fi trebuit să se ia hotărâri de multă vreme.

Existența unor forme moderate de guvern popular nu este contrară doctrinei Bisericii. O formă moderată de guvern popular este acceptabilă, cu condiția ca doctrina catolică privitoare la limita puterii statului să fie salvagardată. Biserica nu trebuie să dezaprobe vreunul din diferitele guverne. Ceea ce predică Biserica este demnitatea omenescă și o omenire unită.

Să ne concentrăm atenția asupra problemei democrației, a democrației sănătoase. Să ne consacram atenția nu numai asupra formei exterioare de guvernământ.

Statul democrat — monarhia și republica, ca și orice altă formă de guvernământ — trebuie să fie investit cu puterea de a comanda cu o autoritate reală și evidentă. O societate trebuie să aibă această autoritate, fără de care viața civilizată este imposibilă.

Unele popoare sau unele guverne, cărora le-a fost atribuită răspunderea războiului, vor trebui pentru câțiva vreme să suporte rigoarea măsurilor de securitate. Acest lucru greu nu poate fi ușor evitat. Totuși, aceste popoare trebuie deasemeni să aibă speranța bine întemeiată în posibilitatea cooperării lor leale și efective la eforturile în legătură cu viitoarea refacere a lumii.

Să luăm în examinare pedepsirea crimelor. De bunăseamă, nimeni nu se gândește să desvinovățească pe cei care au exploatat starea de război pentru a săvârși crime împotriva legilor comune și cărora necesitățile lor militare le-au putut cel mult să le ofere un pretext, dar niciodată o justificare. Dar este nedrept să judeci și să pedepsești nu pe simpli indivizi, ci chiar comunitățile în întregime.

Dacă viitorul urmează să aparțină democrației, a încheiat Suveranul Pontific, o parte esențială din realizările ei va trebui să aparțină religiei lui Hristos și Bisericii.

Nu dorim să încheiem acest mesaj de Crăciun fără a adresa un cuvânt de cordială

recunoștință tuturor acestor state, guverne, ca și tuturor episcopilor și oamenilor care, în această epocă de nenorociri indescriptibile, Ne au acordat bravul lor ajutor în timp ce din multe părți ale lumii ajung până la Noi strigăte de durere, și care au căutat să aline pe atât de mulți fii și pe atât de multe fiice ale Noastre, pe care războiul i-au redus la o stare de sărăcie extremă, provocându-le suferințe“.

## Pe calea noului an

Din pastorală de Anul Nou a Preasf. IULIU al Clujului

[...] Din suferința fără de nume a tuturor neamurilor, se naște o lume nouă. Trebuie să se nască o lume nouă, căci altcum zadarnice ar fi fost suferințele îndurate, cum n'au mai fost în istoria omenirii. Acum nu este vorba de pacea unui popor sau a altuia, de așezarea unei țări sau a altei țări. Frământarea în foc și sânge este a lumii întregi, a tuturor popoarelor. Este vorba de așezarea lumii întregi pe temelii de pace dreaptă și adevărată, de așezarea lumii în mai multă dreptate pentru toți deopotrivă. Omenimea întreagă trebuie să meargă cu un pas înainte, spre mai multă bunăstare și mai multă dreptate socială, cum se spune. La clădirea acestei lumi și noi trebuie să închinăm toată truda noastră. Noi știm cui i-am cnezut; noi știm pe cine îl slujim. Este Isus Domnul. Soarele dreptății. Răsăritul cel de sus. Isus cel bun, cel milostiv. Isus, care a străbătut Galileia și Iudeia binevestind și bine făcând, vindecând toată boala și toată neputința întru popor. I-us, căruia i a fost milă de popor, văzându-l ca oaie fără păstor. Isus, care i a hrănit în chip minunat, ca să nu slăbească pe cale ceice i-au sorbit Evangeliile dragostei sale. Care El singur a venit să întemeieze lume nouă. Ceriu nou și pământ nou, întemeiat pe suflet de înfrățire. Noi cu toții, în primul rând, dorim împlinirea unei lumi de dreptate alui Hristos și pe sufletul iubirii lui. Unde nu se mai întreabă

dacă este iudeu sau elin, scbit sau barbar, ci toți sunt înfrății în acelaș suflet al dragostei de frate. Care suflet nu scade dragostea de neam și de țară, ci o luminează și o înalță, o nobilitează.

[...] Suntem martori îngroziți ai prăbușirii vieții popoarelor. Ce s'a clădit în cursul veacurilor, și s'ar putea spune: a mileniilor, se prăbușește în praf și cenușă. Și clădirea și clăditorii. Piatra de temelie s'a clătinat. A slăbit sufletul, sau a lipsit cu totul. În fața năruirii înfricoșate răsună glasul Domnului: „fără de mine nu puteți face nimica“. „Cerule și pământul vor trece, cuvintele mele nu vor trece“.

Piatra pe care au nesocotit-o clăditorii trebuie așezată în capul unghiului. Nouă ni s'au încredințat cuvintele vieții. Să le trăim, frații mei. Să le trăim noi în primul rând, pentru ca viața noastră să fie lumină de viață pentru cei încredințați nouă. Întru noi să trăiască Hristos, și prin noi să trăiască cei chemați la viață luminată, puternică. Dumnezeuască misiune și înfricoșată răspundere. Noi suntem chemați să înfrățim lumii lumina vieții lui Hristos, prin viața noastră. Acest gând să ne stăpânească întru împlinirea slujbei noastre deplin. Cu dragostea care a avut-o Domnul față de popor, cu grija și cu bunăvătatea sufletului său, să pășim pe calea pe care a străbătut-o Domnul, binefăcând, vindecând și alinând, cu puterea harului său, pe care suntem chemați să-l chivernisim. Să clădim viața puternică, în sufletele nouă încredințate.

Frângeți pâinea vieții pentru toți, bună merinde pe calea grea a vieții. Luminati sufletele pruncilor, cu lumina cunoștinței bunului Mântuitor, pentru ca sufletul dragostei să le fie temelie de viață. Crescuți școala Mântuitorului Isus, vor ști să trăiască în iubirea frățescă și în bună pace creștină, cu lumea întreagă. Să crească neașcredincios și puternic, cu suflet luminat și nebiruit, cinstitor de Dumnezeu și iubitor de oameni.

Indrumați pașii lor pe calea vieții lui

Războiul acesta — zicea Fecioara —, se apropie de sfârșit. Dacă voi veți face ce zic, țara voastră va fi scutită de acest măcel. Și dacă oamenii vor asculta și vor face cum zic, lumea va fi scutită de un alt război; iar dacă nu vor vrea să asculte, atunci, nu peste multă vreme, și încă sub păstoria urmasului Papă, va începe un alt război, și mai crâncen decât acesta, și că înainte de începerea lui, se va arăta pe cer un semn neobișnuit.

Semnul acela s'a arătat în noaptea de 24—25 Ianuarie 1938, adică o lumină neobișnuită, care a fost văzută în toate țările Europei, și pe care astronomii o numără „o ciudată aurora boreală“. Lucia însă, care e călugăriță într-o mănăstire, a zis că acela e semnul făgăduit. Și într'adevăr, în toamna aceluși an, sub păstoria Papii Pius XI, urmașul lui Benedict XV, care păstora în 1917, a și început războiul în care ne găsim și acum.

Vestea despre vedeniile ciobănașilor din Fatima, se răspândește curând în toată Portugalia, și în fiecare lună, în ziua de 13, când mergeau copiii ca să primească sfaturi și îndrumări dela cereasca arătare, tot mai multă lume evlavioasă, se aduna în valea „Cova da Iria“, cu toate că nu vedea altceva în timpul arătării, decât o lumină neobișnuită pe cer, sau un nor alb ca un fum de tămâie, în locul unde copiii vedeau pe Fecioara.

La 13 Octomvrie, când avea să fie arătarea a șasea și cea din urmă, precum și

semnul sau minunea făgăduită, la Cova da Iria erau adunați peste 50.000 — după unii martori oculari, chiar la vre-o 70.000 de persoane, — venite din toate părțile Portugaliei, cu automobile, autobuse, trăsuri, căruțe, și pe jos, unii veniți cu câte o zi sau două mai înainte, ca să poată ocupa un loc mai aproape de copii, și de locul arătării. Era o zi posomorâtă. Cerul era acoperit cu nori, și o ploaie deasă și rece se cernea pe pământ.

La timpul obișnuit, copiii merseră, abia răzbind prin mulțime, care cânta imnuri în cinstea Maicii sfinte și se ruga, și se așezară la locul lor, privind cu nădejde spre cer, de unde așteptau împlinirea făgăduințelor din partea „Fecioarei“.

De odată Lucia exclamă: — „Iată-o! Vine“.

Fața i-se luminează de o lumină cerească, iar mulțimea văzu coborându-se un nor luminos și oprindu-se la o anumită înălțime deasupra locului obișnuit. Murmure de rugăciuni izvoreau din inimile tuturor celor de față, privind spre norul ușor alb și strălucitor, căci mulțimea nu vedea ce vedeau copiii, nici nu auzea vorbele arătării cerești, ci numai întrebările și răspunsurile Luciei.

După timpul obișnuit, cam vre-o zece minute, Fecioara se înalță iarăși în sus, făcând cu mâna un semn spre soare. Lucia înțelese semnul, și exclamă: — „Priviți soarele!“

Ploaia încetă într'un moment. Norii se împrăștiară, formând o deschizătură în drep-

tul soarelui, care se văzu mai întâi palid ca luna, apoi începu să se învârtă cu o iuțeală îngrozitoare, împrăștiind schintei în diferite culori, cari făceau ca norii să ia figuri înspăimântătoare, iar pământul să pară o mare de flăcări de diferite culori schinteitoare. Se opri pentru câteva clipe, apoi începu din nou a se învârti, împrăștiind prin văzduh schintei colorate, iar în cei cari îl priveau, groază și frică. Mai făcu, o scurtă pauză, și începu a se învârti pentru a treia oară, dar atât de îngrozitor, încât într'un moment părea că s'ar fi desprins dela locul său prăvălindu-se și rostogolindu-se prin văzduh. Mulțimea înspăimântată credea că se va prăbuși asupra ei și asupra pământului, ca să-l nimiccească. Toată mulțimea se prosternu la pământ cu groază, iar din piepturile oamenilor izbucniră țipete de groază și de credință: — Cred, Doamne! — Doamne aibi milă de noi! — Fie preamărită Stăpâna noastră cea sfântă! — Fecioară sfântă a sfântului Rozar, ajută ne! — Sfântă Regină a Păcii, mântuiește Portugalia...! și alte asemenea.

Fenomenul acesta a fost văzut, nu numai de cei vre-o 50—70.000 de oameni cari se găseau în valea Cova da Iria, ci de toți locuitorii, până pe o rază de vre-o 30 km. și a fost prins și în plăci fotografice, ceea ce dovedește că a fost o adevărată minune, spre a întări mărturisirile copilașilor.

În timpul acestei minuni solare, copiii vedeau, în dreptul soarelui, pe Maica sfântă

Isus. Cale de pace, cale de iubire. Intra această creștere a pruncilor și a tineretului în sufletul Mântuitorului, vom avea chezașia că vom fi ferțiți pentru viitor de suferințele înfricoșate prin care trec azi toate neamurile din lume. Să înălțăm popor luminat și puternic pe temelia sufletului Mântuitorului. Astfel vom contribui la întemeierea lumii de dreptate și pace, pe care o așteptăm cu toții. Să îndreptăm sufletele tuturor pe calea tradițiilor străbune, pe care au umblat părinții, moși și strămoșii noștri, și au biruit cu puterea sufletului lor credincios vitregiile veacurilor.

Cu această hotărâre să trecem pragul noului an. An cumplit, al celor mai mari încordări pentru terminarea războiului. Și mai cumplit decât anii trecuți. Păstrați în suflete cuvintele Domnului. „*Eu sunt lumina lumii, cine îmi urmează mie, nu va umbla întru întunec, ci are lumina vieții*”. Cu această lumină în suflete, pașii noștri nu vor rătăci. Veți avea lumina vieții. Mergeți încrezători înainte, un suflet și un trup, cu toții. Să urmăm pe Hristos. Vom avea lumina vieții.

**Cuvinte răzimate pe fapte.** Imprejurat de că Psi. *Alexandru Rusu* al Maramureșului a implinit 60 de ani, a dat prilej unui mănunchiu de persoane distinse să-i exprime înaltului Ierarh omagiile lor și a multimilor credincioase pe cari le reprezentau. Cel dintâi cuvânt reverențial l-a rostit pâr. *Dr. Gh. Job*, prepozitul capitular dela Baia Mare. Au urbit apoi: pâr, *Ștefan Bărbos*, protopop ortodox, care vede în Psi. Sa pe Păstorul cel bun și sufletul și-l pune pentru oi; *Dr. Alex. Cle*, președ. Agrului eparhial, și d-na *Aurella*, prezidenta Reuniunii Mariane a Femeilor. — **Tuturora le-a răspuns sărbătoritul:** „Că am ajuns 60 ani știam, dar că în vârstă 60 ani să fi făcut aceia ce ați spus aici, nu știam. Știam atât că de atunci, de când am putut să am un rol în viață, de a-

tunci de când am terminat studiile, decând am început să propovăduiesc depe o catedră, am propovăduit în limba românească și neamului românesc tot ce am putut, am căutat să împlinesc voia Domnului, să împlinesc aceea ce se cere dela acel ce împlinește o slujbă.

Mulțumesc lui Dumnezeu că am putut face așa, ca sufletul meu să fie împăcat. Vă mulțumesc din tot sufletul meu pentru prilejul acestei sărbătoriri, pentru atenția ce Mi-ați dat, dar mai ales pentru rugăciunile ce ați făcut, pentru slujba dela altarele preoților, pentru împărtășirile credincioșilor.

Nu doresc altceva decât să pot sluji lui Dumnezeu, Neamului și Țării, cu puterile ce Mi le-a dat.

Vremurile le știți! Dumnezeu s'a milostivit spre noi. Partea aceasta de țară s'a alipit iarăși la Patria mamă. Sunt alții în acest Ardeal de Nord cari cred altfel. Orice ar crede însă, Ardealul de Nord aparține României și noi suntem din nou sub paza Regelui Mihai I.

...Legea creștină, legea lui Hristos, legea Bisericii noastre, este aceea care a spus că nu este deosebire între grec și barbar, nu este neam ales și neam de sclavi obișnuiți, ci toți deopotrivă în fața lui Dumnezeu, având drept la pâine, la îmbrăcăminte.

Legea creștină e aceea care a adus democrația în lume.

Mi-s'a vorbit în numele credincioșilor și a membrilor din diferite reuniuni, cari toți sunt democrați. Noi suntem democrați și prin plecarea genunchilor în fața altarelor și prin plinirea poruncilor lui Dumnezeu...

P. S. Sa a mulțumit apoi tuturor pentru cinstea și bucuria ce au făcut din acest prilej. — Biserica a fost arhiplină de credincioși din Baia-Mare și jur. Dorința tuturor una fiind: Doamne, ține-l pe Prsf. A. Alexandru, întru mulți-mulți ani! — (*Em. Popp Delabala*).

și pe sf. Iosif, cu pruncul Isus — ca de un an —, în brațe. Fecioara luă apoi forma *Maicii Indurerate*, și la urmă forma *Fecioarei numită „a Carmelului”*, în haină albă, strălucitoare, și cu o manta albastră. Prin aceste transformări, Preasfânta Fecioară a închipuit cele trei feluri de misterii: — *de bucurie, de durere, și de mărire* —, ale Rozarului.

Fenomenul solar, care, a durat vre-o 10 minute, a fost ca și o amenințare din partea lui Dumnezeu, că dacă oamenii nu vor înceta să-l vatem, și nu se vor întoarce dela păcatele și fărădelegile lor, mai grozave pedepse vor veni asupra lor decât războiul cel de atunci; iar vedeniile au fost pentru a-i convinge că *războiul este într'adevăr o pedeapsă pentru păcatele și fărădelegile noastre*.

Soarele s'a mișcat în trei răstimpuri, însemnând: cea dintâi, războiul de atunci, (1914—1918). A doua, mai grozavă decât cea dintâi, a însemnat războiul care avea să urmeze, adică acesta în care ne găsim. A treia învârtire, sau mai bine zis rostogolire năprasnică și înfricoșată, amenințătoare cu totală prăbușire, însemnează cecace va urma, dacă lumea creștină, nici după acest război crâncen și grozav cum nu s'a mai pomenit, nu se va opri din drumul păcatului, pe care merge cu ochii închiși.

Oare da-ne vom seama de toate acestea și de cele ce ne pândesc și ne așteaptă în această viață și veșnicie? Fi-va oare inima noastră atât de impietrită, încât să nu ascultăm de glasul ceresc care voiește mântuirea și fericirea noastră; și să ne întoarcem la Dumnezeu ca și El să se întoarcă la noi?

Preasfânta Fecioară a cerut o capelă pe locul cereștilor arătări. Locuitorii Portugaliei, din contribuțiile lor, au înălțat o frumoasă și minunată biserică, iar în acel loc pietros, cu totul lipsit de apă, încă în timpul arătărilor s'a ivit un izvor puternic, în a cărui apă, sute și mii de neputincioși de tot felul, prin credința lor vie și arzătoare, și-au recăstigat sănătatea. În anumite răstimpuri din an, și mai cu seamă la 13 Octomvrie, se fac acolo pelerinaje pline de evlavie. Zeci de mii de oameni preamăresc pe Dumnezeu și pe Preasfânta Fecioară în procesiune cu cântări și cu imnuri de preamărire, iar sute de preoți ascultă mărturisiri și curățesc sufletele de noroiul și mocirla păcatului. Abia de există persoană în Portugalia, care să nu dorească să meargă în Fatima, să se închine în biserică din valea „Cova da Iria”. Arhiepiscopul din Lisabona, la cererea credincioșilor, a consfințit întreagă țara, și pe toți locuitorii ei, „*Înmii Neprihănite a Maicii lui Dumnezeu*”. Rugăciunea Rozarului e recitată cu evlavie, de majoritatea populației, iar în Sâmbăta cea dintâi din lunile de peste an, preoții abia de pot birui să cuminece lumea care se adună evlavioasă în jurul sfântului altar, în întreagă țara. Și vedem că Portugalia a fost cruțată și de războiul trecut, și de revoluția care a bătut pe vecina ei, Spania, mai bine de doi ani, precum și de acest cumplit și crâncen război. Viața creștină „practică”, care a început în țara aceea încă din anul arătărilor, a scutit pe acel popor de amarul, de care n'au fost scutite alte popoare ale lumii.

## Perspective și urări de Anul Nou

Cam așa se făceau epurațiile în republica romană, de către strămoșii noștri, pe trupul lui Marius și a lui Sulla și după repunerea dictatorului Caesar, când a fost proscris și ucis chiar omul de talia lui Cicero, al cărui caz l-aș putea asemăna cu cel al lui Iorga al nostru — cum se fac în zilele noastre în atâtea țări — și în special în țara noastră.

După istoria zgomotoasă și sângeroasă, cu răzbunări și epurări vaste, s'a înjghebat puternicul imperiu roman al lui Octavianus Augustus și a urmașilor lui, care impune tuturor neamurilor și tuturor timpurilor — dar care, infectându-se încetul cu încetul de alte vicii, decât acelea combătute prin epurațiile zgomotoase și sângeroase, de pe vremea lui Marius, Sulla și după părerea lui Caesar, și el s'a prăbușit, după 476 ani.

Așa și la noi: dacă în adevăr, prin desele și zgomotoasele schimbări de guverne, și prin vastele și sângeroasele epurări, se îndepărtează necinstea, neomenia, nedreptatea, abuzurile și tembelismul, atunci, se va crea o Românie frumoasă, independentă, liberă, trainică și în care mai mare dragul să trăiești, ca Român sincer și iubitor de țară, oricâte jertfe vei fi adus pentru națiune, țară și tron. Dacă însă „noua lume”, noul regim, noua țară se va infecta de alte vicii, sau și de altele și de celea vechi, apoi, bine și trăinicie nu vom putea spera.

Pășim în noua eră, în noua țară sub egida democrației. Democrația adevărată presupune drepturi egale pentru întreaga națiune: pentru toate păturile societății, pentru toate bisericile și convingerile religioase, chiar și pentru toate convingerile și partidele politice. Bine a observat d. general N. Rădescu, ministrul nostru de interne și președinte al consiliului de miniștri, că, desmățul, tiranizarea celorlalți, din partea oricărei organizații, ori partid, nu are loc, în regimul democratic. Nici capitaliștii, nici cerșitorii, nici „burjuii”, nici „proletarii”, nici muncitorii de fabrică, nici cei de câmp, nici funcționarii, nici meșteșugarii singuri, ci toți la oaltă prezintă interesele Neamului și țării, și nici una din oricare corporație nu are voie să bruscheze, să nesocotească, să vorbească, ori să acționeze în numele țării și națiunii întregi. Nu e cu drept, nu iasă bine.

Aceste adevăruri au fost vestite lumii și de marele dirigitor democrat, al războiului și al lumii, alături de aliații săi: d. Churchill, premierul Angliei. A declarat, că aceste principii le susține, și pentru salvarea lor ia dispozițiile executate și puse în practică prin armata engleză, în Olanda, și în Grecia, mai nou. Cine ar putea să-l acuze pe d. Churchill, de dușman al democrației, ori de activant în contradicere cu ea?!

— Or: tocmai democrația Angliei, condusă azi de acest Churchill trebuie să ne servească de model, pentru a fi în nota adevăratei democrații.

Interpretarea aceasta și aplicarea aceasta a adevăratei democrații o opunem declarațiilor și exclamațiilor impetuoase, făcute de unii oratori, cu mare influență, azi, la noi, ca acestea: „Vom crea o conducere a muncitorilor (din fabrici)”. „Vom asigura transformarea socialistă a României”. — „Întâia datorie a muncitorului este: să știe face revoluție”. — „Revoluția în România pe teren economic și social, abia acuma începe”. Ș. a. Nu ne mai întrebă pe noi ceștialți, cari altfel înțelegem democrația. Ci enunță, că

„așa trebuie să fie... Nu impunerea părerii mele „cu hăpăliga“, făcând greve, punând la cale manifestări de stradă zilnice, amenințări și induplicare, prin siluire cu violență: Ci consultându-ne frățește, respectând fiecare părerea celuilalt, luând-o în combinație cu a mea proprie și dându-ne seama, că nici unul din noi nu este atotștiutor, negreșelnic. Aceasta este democrația!

Revoluția franceză a câștigat pentru toate timpurile, nu numai libertatea, ci și egalitatea și frățietatea. Frățește să discutăm, frățește să ne tratăm unii pe alții, recunoscând egalitatea și libertatea fiecărui patriot, fiecărei clase sociale și fiecărui sindicat aparte. Prin urmare violențele, amenințările, ciocnirile vătămătoare, fie corporalmente, chiar sângeroase, fie moralmente, nu sunt admise în democrație. Aceste apucături, procedurile de acest fel, sunt deja anarhice, tiranice, dictatoriale. Nu cadrează cu democrația.

Marea noastră aliată, Rusia sovietică, ne-a promis înainte de armistițiu, și a declarat în textul armistițiului și prin reprezentanții săi, căora le este încredințată supravegherea pentru executarea condițiilor armistițiului, că respectă libertatea, independența și suveranitatea României, că nu se amestecă în afacerile noastre interne, în special în alegerea formei de guvernare a țării. Aliații noștri peste tot, nu pretind, să ne comunizăm, să ne facem bolșevici.

Frățietate și egalitate pretinde și impune și Președintele Consiliului nostru de Miniștri dl general Nic. Rădescu, Constituția noastră fundamentală și înșasi natura, convingerea cea mai intimă a poporului nostru Român.

De aceea salutăm și în pragul anului nou adevărata democrație, cea aducătoare de înfrățire, de loialitate reciprocă și de liniște, dar nu pe cea aducătoare de desbinare, ceartă și violențe.

prof. Cornel Andrea

**Anul grelelor încercări.** Președintele Partidului Național-Țărănesc, d. Iuliu Maniu, cu prilejul Anului Nou, a făcut presei național-țărăniște sibiene declarațiile de mai la vale:

„După un an de mari indoieli și de istorice hotăriri, urmează un nou an, care va fi anul grelelor încercări. Aceste încercări nu vor fi însă de natură externă, ci vor aparține mai mult politiceii noastre interne. Chiar din această cauză, situația va fi mai ușoară. Imprejurarea că poporul român transilvănean a apucat de o sută de ani pe drumul larg și bine experimentat al naționalismului neșovăitor și al democrației categorice, precum și faptul că în toate împrejurările a dovedit o deosebită cuminenție, ne fac să fim convinși că și în anul ce vine va rămânea pe drumul cel bun al Partidului Național-Țărănesc.

Dela Marea Unire, poporul românesc a fost expus la grele încercări; le-a înfruntat însă pe toate. Averscanismul lărmuritor, și faptul minuscul al acestuia, goghismul, legionarismul desechilibrat și pervers, antisemitismul absurd, frontul carlist cu ridicolele sale uniforme, și tirania aventuroasă antonesciană au dispărut toate, lăsând neatins sufletul românesc. A rămas neatins, în picioare, partidul național-țărănesc, reușind cu barca sa, să evite stânca liberalismului.

Sunt convins că poporul transilvănean va înfrunta și va lepăda dela sine și recente încercări ale frontului patriotic, ale frontului plugarilor, și ale altor fronturi, care toate sunt camuflări străvezii ale partidului comunist, și sunt menite a fi undițe pentru a

prinde pe cei naivi. Precum însă, în trecut, poporul românesc din Transilvania a simțit mirosul momelii care înșeală, așa și de data aceasta va ști să respingă tentativa încercată printr'o momeală ușor de recunoscut. Cei puțini, care în trecut nu au avut instinctul sănătos să evite încercarea de a fi seduși, pe urmă au recunoscut greșala ce-au făcut, sau la tot cazul văd și ei urmările nefaste ale ruperii solidarității naționale.

Sunt sigur că generația de azi va profita în mod sănătos de experiența trecutului apropiat, și-și va pune ca scop de urmărit solidaritatea națională, suprema poruncă a zilelor de azi. Această solidaritate națională va trebui să fie condusă de Partidul Național-Țărănesc, care a dovedit instinct și prevedere politică nedesmințite niciodată...“.

## Momente dramatice

Intr'un reportaj destinat ziarului *New-York Times*, și publicat în *Avântul* (25. XII. 44) d. Vasile Munteanu scoate la lumină o seamă de „documente inedite despre ceea ce s'a petrecut înainte și în ziua de 23 August 1944, pentru a se ști *Cum a ieșit România din războiul Axel*. Reținem și noi celea ce urmează:

[...] „In 23 August, dimineața la orele 10, *Suveranul* cheamă la Palat pe mareșalul Antonescu, care se afla într'un consiliu de miniștri.

— Să mă lase în pace, răspunde dictatorul. Spuneți Regelui că acum am altă treabă mai importantă de făcut decât să mă duc la Palat.

La a doua chemare, mareșalul Antonescu, împreună cu Mihai Antonescu, s'au prezentat totuși la Suveran, după amiază la orele 4. Iată cum a decurs această audiență, neregistrată pe plăci:

**Mareșalul:** Să trăești, Majestate! (Se aude și vocea lui Mihai Antonescu spunând ceva asemănător).

**Regele:** Domnilor, nu este timp de pierdut. Ați adus țara, cu toate reprezentările ce v'am făcut, într'o situație din care numai încetarea imediată a luptei și gonirea germanilor din țară o pot salva.

**Mareșalul:** Majestate Ta se înșeală.

**Regele:** Te rog, te rog, mai întâiu obișnuiește-te să vorbești cuviincios. Ce-i aia „Majestate Ta“...

**Mareșalul:** Majestate Ta...

**Regele:** Voastră.

**Mareșalul:** Voastră, dacă vreți.

**Regele:** Nu că vreau, trebuie.

**Mareșalul:** Astăzi sunteți nervos.

**Regele:** Da, pentru că D-ta, când te-am chemat azi dimineață, n'ai răspuns acestei chemări. Nu-ți permit să-ți arogi drepturi asupra persoanei Mele. Crezi d-ta că am să admit să Mi se usurpeze prerogativele și să asist la sfărîmarea țării Mele?

**Mareșalul:** Dar cine o sfărîmă?

**Regele:** Voi toți.

**Mareșalul:** Voi am să Vă spun că Vă înșelați dacă credeți că salvați țara printr'un armistițiu.

**Regele:** Nu v'am chemat să-Mi faceți observații, și să vă dați părerea. Scopul pentru care v'am chemat este să transmiteți de aici, din biroul Meu, telegrama alăturată privind încetarea ostilităților cu națiunile unite.

**Mareșalul:** Citește, d-le Antonescu, și vezi dacă mareșalul poate trimite o telegramă ca asta.

**Mihai Antonescu:** Cine a făcut-o?

**Regele:** Ce vă privește? Dacă nu o dați, o dau Eu.

**Mareșalul:** Cum Vă puteți închipui că mareșalul poate trăda pe aliații germani și să se arunce în brațele Rusiei?

**Regele:** Cine trădează, domnule, d-ta, sau nemții? D-ta ai garantat frontiera Germaniei, sau Germania pe a României? Unde e garanția? Pe Milcov, pe Argeș, pe Olt?

**Mareșalul:** Nu sunt surd, de ce strigați?

**Regele:** Ba ești, altfel ai fi auzit vuetul țării. Scurt, d-le mareșal, dai telegrama asta, sau nu?

**Mareșalul:** Nu, așa nu.

**Regele:** Dar cum?

**Mareșalul:** Să iau contact cu germanii.

**Regele:** Ceee... ne târguim aici, domnule Antonescu! Vreau să scap țara și nimeni și nimic nu-Mi poate sta împotriva.

**Mareșalul:** Majestatea Voastră este tânăr și fără experiență.

**Regele:** Te înșeli. Suferința este experiență.

**Mareșalul:** Nu poți dispune de țară dacă...

**Regele:** Sunt șeful armatei și ordinul Meu a fost dat.

**Mareșalul:** (violent) Dat? Ce ordin? Știe Majestatea Ta că ar putea pierde Tronul?

**Regele:** Crezi că mai ai puterea să ordoni aici? D-ta, d-le Antonescu, faci cauză comună cu șeful d-tale?

**Mihai Antonescu:** Majestate, comiteți eroare și o imprudență, judecând astfel pe mareșal.

**Regele:** D-ta dai, sau nu, telegrama?

**Mihai Antonescu:** Domnul mareșal trebuie să hotărască.

**Regele:** Aici, și de aici înainte, hotărâsc Eu. V'am oferit prilejul să vă salvați și pe voi. Am vrut să vă adăpostesc chiar aici. Vă voi adăposti și acum, dar în beciu. D-lor, sunteți areștați.

Se aud sgomote de pași, uși deschise și strigăte: Sus mâinile!

**Mareșalul:** (tunând) Cum, eu mareșalul țării?...

**Regele:** Vax... Luați-l de aici. Să vie generalul Sănătescu.

Noul prim-ministru cheamă pe toți miniștri din guvernul constituit cu o noapte înainte. La ora 5 și un sfert, **Regele** apare, fără nici un protocol, spunându-le:

— Luați-vă posturile în primire și socotiți-vă în consiliu de miniștri extraordinar, sub președinția Mea. Antoneștiții au fost areștați. S'a terminat cu tirania lor. Acum, la lucru.

## Preoți cântăreți

Auzul muzical și vocea sonoră nu este condiție „sine qua non“ slintei preoții. Totuși vocea frumoasă șade foarte bine unui preot. Și este foarte natural să placă credincioșilor iubitori de frumos.

Țăranul într'atât prețuește vocea frumoasă la preot, încât adeseori — mai ales la început — este singurul criteriu în a deosebi preoții buni, de cei cari, după impresia lor, sunt mai puțin buni. Și acest criteriu „de impresie“ nu odată rămâne „de durată“. De aceea preoții și cantorii inzeștrați cu acest talent, nici nu-l ascund. Și bine fac. Dacă îl folosesc pentru a mări slava Aceluia care l-a dat!

Imi permit a crede, însă, că preoții și cantorii mai ales, trebuie să fie cu mare grijă, pentru a nu confunda altarul și strana cu scena de teatru ori operă. Căci altfel riscă a căuta mărire proprie, culegeri de lauri, laude și aplauze pentru vocea sa „minunată“, în loc să dea mărire lui Dumnezeu: dătătorul harului. După cum și sf. Pavel accentu-

## Știri mărunte

caz: „ce ai ce n'ai primit, iar dacă ai primit, ce te fălești ce te fălești ce și cum n'ai fi primit?”

Fiindcă, în rândul celor ce cântă în biserici, numărul celor ce caută mărirea efemere este destul de important, și fiindcă o astfel de vânătoare vinovată după lauri trecători, dacă s'ar observa la preoți, ar aduce mare dezastru în sufletele credincioșilor, am crezut că pentru cântăreții bine intenționați, n'ar fi rău să se sugereze motivele mai însemnate, cari — după o părere comună și discutată — ar trada pe cei ce confundă casa lui Dumnezeu cu scena de teatru. Nu de alta, ci pentru a le înconjura. Spre folosul sufletesc al credincioșilor proprii.

Înainte de toate, credem, este foarte important ca preotul-liturgisitor — mai ales când celebrează tocmai Jertfa sfântă — să nu ia din gura cantorului cântările, pentru ca să cantoreze dânsul. Ci dacă vrea să cantoreze, să celebreze Liturgia înainte ori după sf. Liturgie la care vrea să cantoreze. Deoarece nu există un lucru, care să producă o impresie mai detestabilă asupra credincioșilor prezenți, decât emulația care nu odată se face între preot și cantor, în templul sfânt al lui Dumnezeu. Este foarte puțin curios ca biserica Domnului s'o preschimbăm în teren de concurs, pentru a câștiga — ori pentru a crede că vom câștiga — cununii trecătoare de lauri de fum... De aceea, pentru a evita presupunerile întemeiate ale credincioșilor cari observă totul, este înțelept ca preotul când liturghisește, să fie preot, pătruns de rugăciunea care o rostește la altar iar nici decum preot și cantor într-o singură persoană. Afară doar de cazul când într'adevăr n'ar avea pe nimeni care să-i cantoreze.

Cei ce cantorează, apoi, să fie cu multă grijă în a căuta exclusiv mărirea lui Dumnezeu. De aceea vocea primită cu har — fără de nici un merit personal! — să o folosească așa, ca tot mai mult să crească o cât mai mare slavă adusă Celui de sus. Deci să se cânte — la Liturgiile cântate — în așa fel, încât dacă credincioșii (cari au voce și auz) ar dori să se alăture osanaielor aduse Cerului, să nu fie împiedecați, cântând anume melodii necunoscute de credincioși, ori melodii neexistente (după „glasul gurii” — cum s'ar zice) sau tipând atât de tare și lungind în mod neregulat, ca nimeni să nu poată ghici tempo ori melodia intenționată, încât credincioșii să fie siliți a renunța la acompaniere și astfel cântărețul egoist să fie singurul săcerător de aplauze frenetice... imaginare. „Adevăr grăesc vouă: și-au luat plata lor...” le zice, acestora, Domnul.

De altfel o melodie dulce și liniștită este mult mai plăcută celor cu simț muzical, decât alta excentrică și țipătoare. Iar în ceea ce privește Dumnezeu nostru, El nu este surd, ca să trebuiască să sbierăm în loc să rostim cuvios ecteniile. El nu ne impune nici măcar să imităm pe cei din Athos în „a psalmodia” ecteniile, decum a la cânta, mai ales la așa numitele „liturghii citite” din zile comune.

Totuși, dacă cineva vrea să facă după cum îl taie capul, nu după cum pretinde bunul simț și spiritul estetic, bineînțeles este liber să facă de-a 'ndoasele.

Pr. Teofil A. Bălibanu

**Situația din Grecia.** Regele George II al Greciei, aflător în Londra, a dat publicității o declarație prin care a desemnat pe arhiepiscopul Damaschin al Athenei de regent al Greciei, cu puteri pentru a lua măsurile de lipsă în vederea restaurării ordinii și liniștii în acea țară bătută mai în urmă și de războiul dintre Greci ei între ei.

**Cuvânt către abonați.** *N'avem lipsă de multe vorbe, pentru a fi înțeleși: Trecem prin cumplite vremuri de criză. Stau să ne înăbușe: prețurile tiparului și sbaterea după hârtie. Vom face însă tot ce se poate omenește să ne finem locului în ciuda vânturilor și a vremilor. Și tot cu demnitatea impusă de convingerile în slujba cărora stăm. Altfel nici nu vrem să existăm. Fiindcă, între altele, știm și aceea că: Scripta manent, iar oamenii trec și situațiile se schimbă. — Urcarea abonamentului am făcut-o siliți de împrejurări. Dar nici cu această urcare nu știm cât vom putea-o duce. Credem însă că se vor afla suflete înțelegătoare și mâni deschise, gata să ajute, cu marinitate, o cauză ea aceea pe care o apără UNIREA. — Sapientibus sat!*

**Personale.** Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a distins de viceprotopopi onorari pe pâr. Alex. Olteanu, notar consistorial, și pe pâr. Aurel Rusu, secretar mitropolitan. — Felicitările noastre!

**Sf. Părinte se simte obosit.** După știri din Cetatea Vaticanului, reproduse de postul de radio Paris (Radior, 11. I. 45), starea sănătății Sf. Părinte e de atare, că îngrijorează pe cei din jurul său. Se declară: „Toți cei ce au stat în preajma Sfântului Părinte în cursul ultimelor câteva zile, au fost impresionați de înfățișarea sa fizică obosită. Înaltul Pontif a lucrat zi și noapte de când s'a suit pe Tronul Sfântului Petru în ciuda sfaturilor ce i-au fost date de prietenii și medicii săi curanți”.

**Fapte din Deva.** Corul bisericii române unite din Deva a dat un frumos concert de colinzi în biserica parohială, a II-a zi de Crăciun, la orele 4 d. a. A fost executat următorul program: Bună dimineața la Moș Ajun, de I. D. Chirescu; Colo sus și mai în sus; Moș Crăciun; Cântec de Crăciun, de G. Budiș; Citinele-citioară, de I. D. Chirescu; O împăratul cerurilor, de A. Bena; Noi umblăm și colindăm, de A. Bena; În grădina raiului, de A. Bena; Trei păstori, de A. Bena; Floricica (Steluța), de Fr. Hubic; O ce veste minunată, de G. Dima; Imnosul de Crăciun, de G. Dima; Crăciun pribeag, de A. Filip. Toate punctele concertului au fost executate cu o deosebită măiestrie. Numerosul public auditor le-a ascultat cu plăcere și cu atenție. — D. adv. Vasile Albu și corul dirijat de D-sa merită toată lauda pentru străduințele depuse, străduințe încununete cu un deplin succes. (Prof. V. I. Oprîșu).

**„Carierul” din nou suspendat.** Cotidianul bucureștean *Curierul* care, după demisia d. Augustin Popa, avea mai nou în frunte ca director pe d. Em. Socor, a fost suspendat din nou. Acum în urma unei dispoziții a Comisiei Aliate de Control.

**„Unirea Poporului” nu a putut apărea din următoarele trei cauze:** 1. Încă nu i-s'a ridicat suspendarea, cu toate că exemplarele cerute de Minister s'au trimis și a două oră, și încă recomandat. 2. Încă nu i-a sosit hârtia, deși a fost plătită chiar la începutul lunii Noemvrie. 3. Din cei aproape 8000 de abonați abia câteva sute și-au achitat abonamentele, pe cari Administrația le-a și depus la „Cec” și, în caz, că nu ar apărea de loc, se vor restitui abonaților. Administrația ziarului roagă pe Onorații Preoți să aducă la cunoștința abonaților aceste trei cauze, dar mai ales a treia, care este cea mai ponderoasă și cea mai dureroasă. — Redacția UNIRII POPORULUI.

**Pax et Bonum!** Aceasta a dorit, de Anul Nou, Excel. Sa *Andrea Cassulo*, Nunțiu Apostolic și decan al Corpului Diplomatic din București, Majestății Sale Regelui Mihail I, Augustei Sale Mame și Națiunii Române. În cuvântarea sa, căreia i-a răspuns foarte călduros Suveranul nostru, înaltul ierarh diplomat, reprezentant al Sf. Scaun, a ținut să apese pe cuvântul că: „Dacă ruinile și suferințele, pricinuite de un conflict fără exemplu în istoria umanității, lasă răni pe cari numai timpul și bunăvoința oamenilor le vor putea vindeca, ele ne vor fi învățat, cel puțin, că în iubirea reciprocă, în omenia spiritului, în respectul împrumutat, într-o largă solidaritate umană, în moderația dorințelor și pasiunilor se găsește adevărata mulțumire a inimii omenești, ca și fericirea popoarelor și liniștea statelor și că aceste virtuți alcătuiesc singura putere morală care trebuie să garanteze și să limiteze năzuințele noastre personale și colective. — Aceste sunt pricipiile din cari România, credincioasă elementelor adânci ale naturii ei și înălțată și de propriile ei suferințe, dorește să se inspire. Ea vrea, prin unirea tuturor fiilor ei, să-și continue vocația pacifică și reeducarea cetățenească și socială. Toți vor să-și dea generosul lor concurs în

această privință, cei umili ca și cei mari, omul politic și savantul, omul din uzină și omul de pe ogoare, poporul întreg într-o strânsă armonie, fiecare cu o conștiință înaltă a drepturilor și datorțiilor lui, cu grijă totodată de învățătura sfântă care singură, a putut deslega problemele atât de complexe ale relațiilor dintre popoare și ale oamenilor cu semenii lor. Ei nu vor uita, printre altele, acest cuvânt care amintește privilegiatilor ursitei, să-și deschidă inima și mâna față de cei care suferă și sunt în desnădejde, în deplinul înțeles al dreptății și carității sociale...”

**Locale.** Duminecă, înainte de Anul Nou, a predicat în catedrală pâr. Iuliu Maior, canonic mitropolitan; Luni, de prasniciul Tălerii împrejur, și a Sf. Vasile cel Mare, în cadrele sf. liturghii arhieresti, a predicat I. P. S. Valeriu Traian Frențiu care, la sfârșitul unei sf. liturghii a slujit, în sobor de canonici, și o Doxologie sărbătorească. În ziua Bobotezei sfințirea cea mare a apei a săvârșit-o, în catedrală, I. P. S. Valeriu Traian, în cadrele sf. liturghii arhieresti. Cu prilejul acelu prasnici a predicat pâr. Liviu T. Chinezu, iar de ziua Sf. Ioan Botezătorul a predicat pâr. Dr. Aurel Leluțiu, prof. de religie.

**Situație neclară.** Pe cum cetim în *Ardealul* (1. I. 45), gazetele din Cluj scriu că universitatea I. Ferenc József a dat recent de tot un comunicat prin care aduce la cunoștință că studenții acelei universități se pot înscrie la ea pentru noul an școlar. Toate facultățile, inclusiv cea de medicină, vor funcționa normal. Rectorul universității din chestie, prof. Miskolczy Béla, asigură studențimea că a luat măsurile ca toți acei profesori ai universității maghiare din Cluj, cari, din cauza ultimelor evenimente, au părăsit orașul, să revină în timpul cel mai scurt la catedrele lor.

**Nu se stampilează banii.** Directorul ziarului „Ardealul”, d. Dr. Anton I. Mureșeanu, a scris, în numărul 6 al numitului ziar un articol despre Necesitatea stampilării bancnotelor. Printr'un comunicat apărut în *Curierul* (5. I. 45), Ministerul Finanțelor face cunoscut că ceea ce cuprinse în articolul d. Mureșeanu nu reprezintă vederile departamentului finanțelor în ce privește manipularea biletelor de bancă.

**Guvern național provizoriu în Ungaria.** Adunarea Națională Provizorie ungurească, întrunită la Dobrișin înainte de Crăciun, și-a ales o comisie politică, iar aceasta la rândul său a însărcinat pe generalul Miklós Béla cu formarea guvernului. După debateri protocolare, guvernului provizoriu, cu Miklós în frunte, a fost aprobat de Adunare. — După informațiile agenției Tass, acest guvern, în 29 Decembrie, trecut, ar fi declarat războiul Germaniei.

**Danie marinimoasă.** Domnul Inv. în pensie *Dimitrie Todoranu* a dăruit Seminarului Teologic suma de douzeci și cinci de mii Lei, ca să ajute clerici lipsiți, iar orfelinatului dela Obreja i-a făcut o danie de cinci mii Lei, pentru a se face bine orfanilor. — Gestul nobil al d. Todoranu, care a făcut și în trecut asemenea binefaceri, grăiește prin sine.

**Trupele române în Budapesta.** Marele Stat Major Român a dat următorul comunicat asupra operațiunilor din ziua de 1 Ianuarie 1945: „Forțele aliate sovietice, împreună cu trupele române, din Corpul de armate de sub comanda generalului Șova Nicolae, au pătruns azi în Budapesta. După operațiuni lungi și grele, dar pline de succes, bravele divizii ale generalilor Lăcătușu Mihail, Antonescu Petre și Voicu Mihail, au sfărâmat ultima centură de apărare a Budapestei și în acest moment înaintează prin dârze lupte de stradă către centrul Capitalei maghiare”.

### Telefonul „Unirii”

**Confirmăm primirea abonamentului pe 1944:** Gh. Mărginean Cugir, M. Simonetti Sibiu, C. Capros Roșia montană.

M. Bușă Deva. Am primit 500 Lei, dintre cari 300 s'au contat pe 1943 iar 200 pe 1944.

**Oficiul paroh. Sânmicolaul-mare.** Am primit 500 Lei în contul abonamentului pe 1945.

**Oct. Corodean Tg. Jiu.** Chităm primirea sumei de 500 Lei în contul abonamentului pe 1945.

**Oct. Aldea Coroiești.** Suma de 500 Lei pe care ați trimis o s'a contat: 300 pe 1943 și 200 pe 1944.

**Parohia rom. unită Deva.** Am primit 2000 Lei, din cari 350 Lei s'au contat pe 1945 iar 1650 în abonamentul până la 31-XII-944.